

Både Bernhard Hvals medisinske eskapader og hans medisinske forståelse for ting er ikke mindre enn fantastisk godt gjengitt. Og legger man til det historiske aspektet ved teksten, kan jeg ikke si noe annet enn at boken er imponerende.

Lars Saabye Christensen beviser med *Bernhard Hvals forsnakkelser* at han er en forfatter med like mye medisinhistorisk innsikt som innlevelsessevne. Det er få norske forfattere som har en stødigere fortellerstemme.

Christer Mjåset

Nevrokirurgisk avdeling
Oslo universitetssykehus, Ullevål

Hjertestarter med drapsvirus

Anne Holt, Even Holt

Flimmer

432 s. Oslo: Piratforlaget, 2010. Pris NOK 379
ISBN 978-82-8143-262-8

Anne Holt (f. 1958) er en dreven krimforfatter. Hun har utgitt en rekke bøker av vekslende kvalitet. Fellesnevneren har vært aktuelle og snedige plott, mens språk og personskildringer ofte har vært flate og klisjépreget. I *Flimmer* har hun fått med

seg broren, Even (f. 1963), som medforfatter. Han er kardiolog ved Bærum sykehus og blir behørig presentert på omslaget. Til og med årstallet for doktorgraden er med. Med broren på laget har Anne Holt forsterket den biten hun er god på selv: plottet. Hadde hun rekruttert en tredjemann med tilsvarende skjønnlitterær kompetanse, kunne dette blitt bra. Men dessverre, *Flimmer* er blitt en typisk Anne Holt-roman. Plottet er troverdig, personene ikke.

Handlingen utspiller seg på GRUS, Grini universitetssykehus, en hybrid av Rikshospitalet og Bærum sykehus. Her er hovedpersonen, den internasjonalt berømte kardiologen Sara Zuckerman, seksjonsoverlege. Bakgrunnen for at hun har havnet her, er selsomt konstruert.

For Sara Zuckerman tilhører toppsjiktet, hun har amerikansk statsborgerskap, er eksentrisk, arrogant og lynende begavet. Og – som navnet indikerer – hun er jødisk og eksotisk. «En stjerne var hun, en megastjerne, på en himmel større enn den over Norge, og Bærum ...». Nå, ja. Prosaen er i hvert fall umiskjennelig.

Boken starter med at Sara Zuckerman opererer inn en hjertestarter på sin tidligere

elsker og kollega, professor emeritus Erik Berntsen. To dager senere får han hjertestans og faller død om. Noen dager senere skjer det samme med en annen tilfeldig pasient. Og en tredje unngår så vidt samme skjebne. Hjertestarteren som skulle redde liv, har fått en omvendt funksjon. Noen har plantet et virus i den implanterbare defibrillatoren (ICD) og gjort den til en drapsmaskin. Hvem er skurken? Vel. Den geniale nerden som laget programmet, er død, men etterlot seg en minnepinne. Hvem har fått tak i den, og hvorfor dukker viruset opp først mange år senere? Hvorfor i Norge? Og hvorfor i Bærum? Jo da. Plottet er spennig.

Defibrillatoren er produsert av Mercury Medicals, et USA-basert, verdensledende firma. Selskapet er bunnsolid. Den norske stat kontrollerer 33 % av eierandelene etter å ha investert svimlende 500 milliarder av oljefondet. Toppsjef og gründer av Mercury er et maskinmenneske med «tyrenakke» og «total mangel på empati». For å fjerne enhver tvil om psykopatdiagnosen er han i tillegg utstyrt med det tyskklingende navnet Otto Schultz – og alle assosiasjoner det måtte vekke. Slik punkteres spenningen, allerede før leseren er skikkelig i gang. Det hamres inn: Otto Schultz er skurken over alle skurker, uten en eneste formildende egenskap.

Sara Zuckermans våpendrager i kampen for å avsløre hvem som står bak de virusinfiserte defibrillatorene, er assistentlegen Ola Farmen. Som Even Holt er Ola Farmen lege og sivilingeniør fra NTH. Der stopper muligens likhetene. For Ola Farmen er en intelligent rotokopp som tøyser alle regler, i kronisk mangel på penger og søvn, fem unger med navn som begynner på T, psykiaterkone og hus og bil i et salig kaos.

Det kryr av personer. I de første kapitlene introduserer forfatterne like mange karakterer som i en Tolstoj-roman. Det leses på med privatliv og familiebeskrivelser, pratsomt og forutsigbart, side opp og side ned. Figurene er sjablongmessig konstruert. For endimensjonale til å bli interessante. For karikerte til å bli troverdige. Spesielt rammer dette hovedpersonen, Sara Zuckerman. Som verdensstjerne og baconspisende, bannende jøde fra Tromsø er hun uten enhver troverdighet.

Hvem vil ha glede av boken? Anne Holts trofaste lesere vil ikke bli skuffet (eller overrasket). De medisinsk interesserte kan få en grundig innføring i funksjon og implantasjon av defibrillatorer, ettersom første kapittel er skrevet nærmest som bruksanvisning og håndbok. For lesere med sans for et spennig krimplott kan boken være bingo på en kjedelig flytur. Men det forutsetter overbærenhet med traurig brukskunstprosa og magaplaskende karakterer.

May Brit Lund

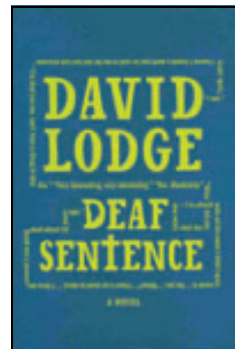
Lungeavdelingen
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Roman om menneskets litenhet

David Lodge

Deaf sentence: a novel

320 s. London: Penguin, 2009. Pris GBP 9
ISBN 9780141035703

I dedikasjonen som han tilegner oversetterne av sine romaner, innrommer David Lodge (f. 1935) at han er klar over at allerede fra tittelen av byr denne romanen på problemer. Deretter siterer han en Oxford-ordbok

som angir sju forskjellige betydninger av ordet «sentence», før vi blir konfrontert med professor Desmond Bates, en engelsk lingvist som har gått av med tidlig pensjon. Desmond Bates er svært hemmet av nedsatt hørsel, han er på det nærmeste døv. Dessuten er han sønn av en nå 89 år gammel tidligere dansemusiker som er enkemann og ikke lenger i stand til å klare seg selv. Men det vil ikke faren medgi. Og dermed er vi midt oppe i geriatriske problemstillinger med begynnende demens, vrangforestillinger, f.eks. om skattevesenets egentlig rolle, og økende prostatisme. Dette møter Desmond Bates med full tyngde. På den annen side har Desmond Bates voksne barn med problemer. Han står med sine egne vansker midt mellom to generasjoner. Samtidig kommer vi som lesere inn i den døves verden. Lodge lar oss oppleve de uforståelige samtaler med bisarre svar på hva man trodde var spørsmålet, forsøkene på å holde en daglig konversasjon gående, vel vitende om at man ikke har en anelse om hva motparten snakker om. I neste avsnitt gir han oss fasiten: hva samtalen egentlig handlet om, ved å flytte seg fra første til tredje person.

Den tunghørte professoren tar i bruk tekniske hjelpemidler, og de er til hjelp, men bare delvis. Dessuten må man alltid ha riktige batterier for hånden. Og apparatene er små og ikke så enkle å håndtere. Legg så til at hovedpersonen er gift med en noe yngre kvinne som har skapt seg en karriere med moteforretning. Det er duket for problemer og misforståelser. David Lodge kjenner dem alle og skriver med varme og medfølelse. Professoren savner sitt arbeid, men bare av og til. Da han blir spurt om å være veileder for en sjarmerende, ung kvinne, som frister ham slike enkelte akademikere ofte har ønsket å bli fristet, slår hans moralske integritet til, og han motstår fristelsen.

Å være blind er tragisk, men å være døv er komisk, forsikrer Lodge oss, og viser oss svært mange komiske hendelser. Beskrivelsen av kurset for å lese på munnen er